

CERRAHİ TIP BİLİMLERİ

MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM

Editör

Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat

Yardımcı Editörler

Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak

Doç. Dr. İsmail Alper Tarım

Doç. Dr. Berat Dilek Demirel

İSTANBUL TIP KİTABEVİ

©İstanbul Medikal Sağlık ve Yayıncılık Hiz. Tic. Ltd. Şti

Cerrahi Tıp Bilimleri Multidisipliner Yaklaşım © 2023

ISBN: 978-625-8103-82-3

Yasalar uyarınca, bu yapının yayın hakları İstanbul Medikal Sağlık ve Yayıncılık Hiz. Tic. Ltd. Şti.'ye aittir. Yazılı izin alınmadan ve kaynak olarak gösterilmeden, elektronik, mekanik ve diğer yöntemlerle kısmen veya tamamen kopya edilemez; fotokopi, teksir, baskı ve diğer yollarla çoğaltılamaz.

UYARI

Medikal bilgiler sürekli değişmekte ve yenilenmektedir. Standard güvenlik uygulamaları dikkate alınmalı, yeni araştırmalar ve klinik tecrübeler ışığında tedavilerde ve ilaç uygulamalarındaki değişikliklerin gerekli olabileceği bilinmelidir. Okuyuculara ilaçlar hakkında üretici firma tarafından sağlanan her ilaca ait en son ürün bilgilerini, dozaj ve uygulama şekillerini ve kontrendikasyonları kontrol etmeleri tavsiye edilir. Her hasta için en iyi tedavi şeklini ve en doğru ilaçları ve dozlarını belirlemek uygulamayı yapan hekimin sorumluluğundadır. Yayıncı ve editörler bu yayından dolayı meydana gelebilecek hastaya ve ekipmanlara ait herhangi bir zarar veya hasardan sorumlu değildir.

Bölmelerin orijinal olduğunu, eş zamanlı olarak başka bir yerde yayınlanmak üzere sunulmadığı, görsel ve bilimsel içeriklerin, etik ve telif hakları sorumluluğunun yazarlara ait olduğu bölüm yazarları tarafından beyan edilmiştir.

Yayına Hazırlayan: İstanbul Medikal Sağlık ve Yayıncılık Hiz. Tic. Ltd. Şti

Yayıncı Sertifika Numarası: 12643

Yayın Koordinatörü: Seda Şahin

Dizgi ve Mizanpaj: İstanbul Tıp Kitabevi

Baskı ve Cilt: Murat Can Açıan - Punto Ajans

Seyrantepe Mah. İbrahim Karaoğlanoğlu Cad. İspar İş Merkezi No: 105 Kağıthane İstanbul

Şubelerimiz

Merkez Turgut Özal Caddesi Börekçi Veli Sokak No: 4/A

Çapa-İstanbul Tel: 0212.584 20 58 (pbx)

Kadıköy Rasimpaşa Mahallesi Rıhtım Caddesi Derya İş Merkezi No: 28/16-17

Kadıköy-İstanbul Tel: 0216.336 20 60

Online Alışveriş

www.istanbultip.com.tr

Satış Hattı

0506 866 97 04

*Aramızdan pandemi ve afetler nedeniyle erken ayrılan;
Tüm değerli meslektaşlarımızın,
Sevgili babam Rüştü Kamalı ve
Sevgili ablam Nilgün Kamalı Gümüşöz'ün
Kıymetli hatıralarına hürmetle...*

ÖNSÖZ

Çağımızda, teknolojik gelişmelerin tıp alanındaki etkileri ve bilimsel araştırmaların hızlı bir devinimle büyük ilerleme kaydedişi, uzmanlık sonrasında daha özel dallara ihtisaslaşmaya olan eğilimi teşvik etmektedir. Bu doğal sürecinde süper ihtisaslaşma, bir yandan ilgilenilen konuda derin bilgi ve tecrübeyi inşa ederken, diğer yandan daha bireyselliğe itilmeye ve ilgi alanı dışındaki konulardan farkında olmadan uzaklaşmaya neden olabilmektedir. Bu kitapta cerrahi tıp bilimleri alanında bütüncül yaklaşıma katkı sağlamak, disiplinler arası iletişimi güçlendirmek, gelişen ve değişen cerrahi pratiği multidisipliner bir bakış açısıyla yorumlayarak güncelleme yapmak amacıyla yola çıktık. Kitabın kapsamını belirlerken, hastaya bütüncül yaklaşımı gerektiren temel konular, multidisipliner yaklaşımın en gerekli olduğu kritik ortak kararlar aldığımız onkoloji alanı ve zamanla yarışarak karar verilmesi gereken ve çoğu zaman birlikte müdahale ettiğimiz travmalar alanı öncelikle seçildi. Tüm cerrahi disiplinlerdeki asistan ve uzmanlarca bilinmesi gereken önemli temel konular ve güncel yaklaşımlar ele alındı. Yakın tarihimizde yaşadığımız, ülkemizi derinden sarsan, büyük kayıplar verdiğimiz pandemi, deprem, sel gibi afetler, birlikte mücadele etmenin, birlikte başarmanın önemini ve mesleğimizin kutsallığını bizlere tekrar hatırlattı.

Tecrübe paylaştıkça artar ilkesiyle, Türkiye'nin dört bir yanından öğretim üyelerimiz tecrübelerini aktardıkları yazılarıyla eserimize çok değerli katkılarda bulundular. Bu kitabın tüm cerrahi branşlardaki hekim, uzman hekim adaylarımıza ve cerrahiye ilgi duyan tüm meslektaşlarımıza faydalı bir rehber olacağına inanıyorum.

Eserin oluşumunda değerli katkıları için yazar kurulumuzdaki tüm değerli meslektaşlarımıza, özverili çalışmalarını ile eserin hayata geçmesini sağlayan editör kurulundan Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak, Doç. Dr. İsmail Alper Tarım, Doç. Dr. Berat Dilek Demirel'e, videolara katkıları için Dr. Fatih Atalay, Dr. Esra Civil, Dr. Elif Sarıkaya Özel, Dr. Berkay Aksu, Dr. Emre Demirel, Dr. Engin Uygul ve İstanbul Tıp Kitabevi çalışanı Seda Nur Akbaş'a içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayatta her zaman, varlıklarından ve desteklerinden güç aldığım, çok değerli aileme;
En derin şükranlarımla...

Editör

Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

YAZARLAR KURULU

İsme göre alfabetik olarak sıralanmıştır

Doç. Dr. Abdullah Hilmi Marangoz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Abdulkadir Bakay

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın
Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Abdurrahman Murat Yıldırım

S.B. Bafra Devlet Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Samsun

Dr. Ahmet Ersoy

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ahmet Pişkin

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Ahmet Topçu

S.B. Tokat Devlet Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Tokat

Doç. Dr. Ahmet Uluşan

Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Gaziantep

Prof. Dr. Ahmet Veysel Polat

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Ali Bilal Ulaş

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Erzurum

Dr. Öğr. Üyesi Ali Muhtaroğlu

Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Giresun

Dr. Öğr. Üyesi Alparslan Serarslan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Alparslan Yurtbay

Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Alper Ceylan

S.B. Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Genel Cerrahi Kliniği, Samsun

Dr. Altan Aksu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Arda Işık

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Atıf Yolgösteren

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Bursa

Prof. Dr. Atilla Eroğlu

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Erzurum

Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Aykan Ulus

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Ayşe Zehra Özdemir

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Ayşegül İdil Soylu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ayşen Taslak Şengül

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Atıf Yolgösteren

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Bursa

Op. Dr. Bahar Ağaoğlu Şanlı

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği, İzmir

Op. Dr. Bedirhan Albayrak

Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Ordu

Prof. Dr. Bekir Sami Karapolat

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Trabzon

Doç. Dr. Berat Dilek Demirel

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Beytullah Yağız

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Bircan Yücekaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Burak Çelik

Koç Üniversitesi Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul

Prof. Dr. Burçin Çelik

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Burhan Dost

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Bülent Koca

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Tokat

Dr. Öğr. Üyesi Can Akgün

Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Can Saraçoğlu

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Atakent Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Celil Uğurlu

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Tokat

Doç. Dr. Cemil Aydın

Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, Çorum

Op. Dr. Cemil Burak Kulle

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

Prof. Dr. Cengiz Çokluk

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Cengiz Kaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Cenk Balta

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Hatay

Prof. Dr. Davut Güven

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Davut Keskin

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Demet Işık Bayraktar

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Deniz Gürler

S.B. Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Didem Can Trabulus

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Göztepe Medikal Park Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul

Op. Dr. Dursun Türköz

S.B. Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Samsun

Doç. Dr. Emel Tahir

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ender Özden

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Enver Özkurt

Demiroğlu Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Eray Kurnaz

Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Düzce

Dr. Ercan Bayar

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ersin Köksal

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ersoy Kocabiçak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Esra Kavaz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Esra Turunç

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Fadime Karaman Atasever

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Fatih Atalay

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, SAMSUN

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Çalışkan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Acil Tıp Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Fatih Kılıç

Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Plastik ve Rekonstruktif Cerrahi Kliniği, Ankara

Op. Dr. Fatih Kocamanoğlu

S.B. Yozgat Şehir Hastanesi, Üroloji Anabilim Dalı,
Yozgat

Op. Dr. Fatih Tomakin

S.B. Ünye Devlet Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi
Kliniği, Ordu

Doç. Dr. Fatih Uzunkaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ferhat Say

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ferhat Kolbakır

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Fırat Akdeniz

Trabzon Medikal Park Hastanesi Üroloji Kliniği, Trabzon

Doç. Dr. Figen Türk

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dr. Suat Seren Göğüs
Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği, İzmir

Prof. Dr. Filiz Karagöz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Furkan Erdoğan

Amasya Şerefeddin Sabuncuoğlu Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı,
Amasya

Doç. Dr. Gökhan Arslan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Fizyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Gökhan Selçuk Özbacı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Göksel Gültekin Şahiner

S.B. Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Samsun

Op. Dr. Gözde Şahin

Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi,
Jinekolojik Onkoloji Kliniği, İstanbul

Doç. Dr. Gül Dağlar

Ankara Numune Hastanesi (Emekli),
Genel Cerrahi Uzmanı (Serbest), Ankara

Prof. Dr. Güzin Demirağ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Onkoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Hamza Çınar

S.B. Denizli Devlet Hastanesi,
Gastroenteroloji Cerrahi Kliniği, Denizli

Doç. Dr. Hasan Göçer

Medicana Ataşehir Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İstanbul

Op. Dr. Hasan Ögünç Apaydın

S.B. Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Çocuk Cerrahisi Kliniği, Ankara

Prof. Dr. Med. İlm. Jur. Hasan Tahsin Keçelgil
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Selçuk Kuşderci
Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Hicabi Sezgin
Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Amasya

Op. Dr. Hikmet Çınka
S.B. Sakarya Karasu Devlet Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Sakarya

Doç. Dr. Hüseyin Sina Coşkun
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Hüseyin Ulaş Çınar
Biruni Üniversitesi, Medicana Hastanesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. İbrahim Yalçın
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. İdris Koçak
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. İlknur Aytekin Çelik
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Ankara

Op. Dr. İlknur Çınar Dura
S.B. Havza Devlet Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve
Doğum Kliniği, Samsun

Prof. Dr. İlknur Kepenekçi Bayram
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. İsmail Alper Tarım
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi İsmail Büyükceran
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Kazım Şenol
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi
Anabilim Dalı, Bursa

Dr. Öğr. Üyesi Kenan Demirbakan
Sanko Üniversitesi Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği,
Gaziantep

Prof. Dr. Kenan Erzurumlu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı (Emekli), Samsun

Prof. Dr. Kürşat Karadayı
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Sivas

Doç. Dr. Leman Tomak
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Biyostatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Arif Yüksek
Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim
Dalı, Çorum

Prof. Dr. Mahmut Başoğlu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Mehmet Akif Erbaş
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Alper Arslan
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Alperen Avcı
Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi
Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. üyesi Mehmet Gökhan Pirzirenli
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs
Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Mehmet Köstek
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şişli Hamidiye Etfal
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği,
İstanbul

Doç. Dr. Mehmet Necmettin Mercimek
Ataşam Hastanesi, Üroloji Kliniği, Samsun

Op. Dr. Mehmet Özen
S.B. Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği,
Samsun

Dr. Melikşah Aytekin
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kulak Burun
Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mesut Önal

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Metin Keskin

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Metin Ünlü

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

Doç. Dr. Mikail Uyan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Rize

Prof. Dr. Mithat Kerim Arslan

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Erzincan

Dr. Muhammet Dirlik

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Muhammet Fatih Keyif

S.B. Tokat Devlet Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Tokat

Dr. Murat Alan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Onkoloji, Samsun

Doç. Dr. Murat Derebey

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Murat Gülşen

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Musa Ekici

Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı,
Çorum

Dr. Musa Turan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Genel Cerrahi Anabilim
Dalı, Samsun

Prof. Dr. Mustafa Aras

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Mustafa Kemal Demirağ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kurçaloğlu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Sami Bostan

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Tokat

Doç. Dr. Mustafa Tükenmez

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

Prof. Dr. Neslihan Cabioğlu

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Nevzat Dabak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Nurettin Karaoğlanoğlu

S.B. Ankara Bilkent Şehir Hastanesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Ankara

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Koçak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Oğuzhan Muslu

S.B. Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Hatay

Doç. Dr. Oktay Yapıcı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Osman Ahmet Polat

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

Op. Dr. Osman Bandırmalı

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Cerrahi Onkoloji Kliniği, Rize

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Salih Akar

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Ömer Topaloğlu

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Trabzon

Prof. Dr. Özgür Kemal

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Özgür Kömürçü

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Özlem Eşki Yücel

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Ramazan Gündoğdu

Başkent Üniversitesi Dr. Turgut Noyan Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Adana

Op. Dr. Recai Engin

Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Kahramanmaraş

Dr. Recep Bircan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Salih Raşit Mizan

S.B. Zile Devlet Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Tokat

Dr. Öğr. Üyesi Seda Gün

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Patoloji
Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Selami Karadeniz

Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Amasya

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Gürz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Selim Doğan

S.B. İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Samatya Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul

Prof. Dr. Senem Çengel Kurnaz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Sercan Ergün

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Serdar Aslan

Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji Anabilim Dalı, Giresun

Doç. Dr. Serkan Burç Deşer

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
Kardiyoloji Enstitüsü, Kalp ve Damar Cerrahisi
Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Serpil Sevinç

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dr. Suat Seren Göğüs
Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği, İzmir

Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Hancıoğlu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk
Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Öğr. Gör. Dr. Seyit Ali Volkan Polatkan

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Bursa

Dr. Öğr. Üyesi Sezai Kantar

Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Amasya

Dr. Öğr. Üyesi Sezgin Bilgin

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Sezgin Güneş

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı

Op. Dr. Süleyman Öner

S.B. Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesi,
Üroloji Kliniği, Eskişehir

Prof. Dr. Şaban Sarıkaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Şafak Aydın Şimşek

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Şengül Tural

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Tibel Tuna

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Tolga Keçeci

Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Ordu

Dr. Tolgahan Cengiz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Tuğrul Kesicioğlu

Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi
Anabilim Dalı, Giresun

Op. Dr. Ufuk Karabacak

Sivas Numune Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Sivas

Dr. Ufuk Özkan

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Doç. Dr. Ufuk Uylaş

S.B. İzmir Sağlık Bakanlığı Üniversitesi Tepecik Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, İzmir

Dr. Umut Can Yılmaz

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Ünal Bıçakcı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Vahit Mutlu

Memorial Ataşehir Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği,
İstanbul

Prof. Dr. Yakup Bostancı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Yarkın Kamil Yakupoğlu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Yasemin Burcu Üstün

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Samsun

Op. Dr. Yavuz Selim Karatekin

Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Prof. Dr. Yener Aydın

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Erzurum

Prof. Dr. Yılmaz Tomak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Taha Güllü

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun

İÇİNDEKİLER

KISIM I • CERRAHİDE ORTAK TEMEL PRENSİPLER.....	1
Bölüm 1 • Cerrahide Etik	2
Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat • Dr. Recep Bircan	
Bölüm 2 • Cerrahide Liderlik Eğitiminin Temel İlkeleri ve Türkiye’de Cerrahinin Gelişimi	8
Prof. Dr. Kenan Erzurumlu	
Bölüm 3 • Cerrahi Hastalarda Sıvı ve Elektrolit Yönetimi.....	26
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Arif Yüksek • Doç. Dr. İsmail Alper Tarım	
Bölüm 4 • Şok.....	34
Op. Dr. Salih Raşit Mizan • Doç. Dr. Murat Derebey	
Bölüm 5 • Cerrahi Hastalarda Metabolizma ve Nutrisyonel Destek.....	55
Op. Dr. Can Saraçoğlu	
Bölüm 6 • Hemostaz, Cerrahi Kanama ve Transfüzyon.....	60
Dr. Öğr. Üyesi Sezai Kantar	
Bölüm 7 • Yaralanmaya Enflamatuvar Yanıt ve Yara İyileşmesi	75
Op. Dr. Mehmet Köstek	
Bölüm 8 • Cerrahi Enfeksiyonlar ve Antibiyotik Kullanımı.....	82
Doç. Dr. Bülent Koca	
Bölüm 9 • Sağlıkta Güvenlik Unsurları: Hasta Güvenliği.....	88
Op. Dr. Vahit Mutlu • Op. Dr. Ahmet Topçu	
Bölüm 10 • Modern Cerrahinin Yükselişi ve Cerrahide Teknolojiler	94
Dr. Öğr. Üyesi Can Akgün	
Bölüm 11 • Minimal İnvaziv Cerrahi ve Robotik Cerrahi	98
Prof. Dr. Metin Keskin • Op. Dr. Cemil Burak Kulle	
Bölüm 12 • Hiperbarik Tıp.....	110
Prof. Dr. Ferişt Kolbakır	
Bölüm 13 • Havacılık Tıbbı Uygulamalarında Cerrahi; Cerrahi Müdahale Sonrası Uçuşa Uygunluk Değerlendirmesinde Mevzuat.....	126
Prof. Dr. Ferişt Kolbakır	
Bölüm 14 • Karayolu ve Hava Ambulanslarıyla Hasta ve Yaralı Nakli.....	140
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Çalışkan	

Bölüm 15 • Cerrahide Medikolegal Sorunlar	146
Prof. Dr. Med. Llm. Jur. Hasan Tahsin Keçelgil	
Bölüm 16 • Araştırma Planlama ve Temel Biyoistatistik.....	158
Doç. Dr. Leman Tomak	
Bölüm 17 • Ameliyathane Dışı Girişimlerde ve Günübirlik Cerrahide Anestezi Uygulamaları.....	164
Dr. Öğr. Üyesi Sezgin Bilgin	
Bölüm 18 • Preoperatif Değerlendirme ve Anestezi Uygulamaları.....	170
Dr. Öğr. Üyesi Esra Turunç • Prof. Dr. Yasemin Burcu Üstün	
Bölüm 19 • Postoperatif Analjezi Yöntemleri.....	179
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kurçaloğlu	
Bölüm 20 • Genel Anestezi ve Komplikasyonları.....	186
Doç. Dr. Cengiz Kaya	
Bölüm 21 • Temel ve İleri Yaşam Desteği	193
Doç. Dr. Burhan Dost	
Bölüm 22 • Endotrakeal Entübasyon ve Havayolu Yöntemi	200
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Selçuk Kuşderci • Prof. Dr. Ersin Köksal	
Bölüm 23 • Multidisipliner Hastalarda Yoğun Bakım ve Mekanik Ventilasyon İhtiyacı	209
Doç. Dr. Özgür Kömürcü	
Bölüm 24 • Radyolojik Görüntüleme Yöntemleri ve Temel Prensipler.....	215
Prof. Dr. Ahmet Veysel Polat	
Bölüm 25 • Radyolojik Görüntüleme Seçiminde Kılavuzlara Dayalı Yaklaşım	226
Doç. Dr. Serdar Aslan	
Bölüm 26 • Cerrahlar İçin Nükleer Tıp	237
Doç. Dr. Oktay Yapıcı	
Bölüm 27 • Masif Kanama ve Travmada Embolizasyon.....	244
Doç. Dr. Ayşegül İdil Soylu	
Bölüm 28 • Onkoloji ve Girişimsel Radyoloji	258
Doç. Dr. Fatih Uzunkaya	
Bölüm 29 • Klinik – Patoloji İş Birliği ve İletişimi	273
Dr. Öğr. Üyesi Seda Gün • Prof. Dr. Filiz Karagöz	
Bölüm 30 • Patoloji Materyalinin Alınması ve Laboratuvara Ulaştırılmasının Yönetimi, İntraoperatif Spesmen Takibi ve İntraoperatif Konsültasyonlar	276
Dr. Öğr. Üyesi Seda Gün • Prof. Dr. Filiz Karagöz	
Bölüm 31 • Radyoterapi	281
Dr. Öğr. Üyesi Alparslan Serarlan	

Bölüm 32 • Kemoterapi Prensipleri	292
Dr. Murat Alan • Prof. Dr. Güzin Demirağ	
Bölüm 33 • Onkolojik Aciller	294
Dr. Demet Işık Bayraktar • Prof. Dr. Güzin Demirağ	
Bölüm 34 • Kalıtsal Kanser Sendromlarında Genetik Riskin Yönetimi	308
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Salih Akar	
Bölüm 35 • Cerrahi Araştırmalarda Moleküler Yaklaşımlar	312
Doç. Dr. Şengül Tural	
Bölüm 36 • Kanserde Moleküler İlaçlar ve Gen Tedavisi.....	321
Doç. Dr. Sercan Ergün	
Bölüm 37 • Kök Hücre Araştırmaları ve Klinik Denemeler	327
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Alper Arslan	
Bölüm 38 • Tıbbi Araştırma ve Günlük Tıp Pratiğinde Biyobankaların Yeri	336
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Salih Akar	
Bölüm 39 • Kişiselleştirmiş Genomik Tıbbı Uygulamalar.....	340
Prof. Dr. Sezgin Güneş	
KISIM II • TRAVMAYA MULTİDİSLİNER YAKLAŞIM.....	345
Bölüm 40 • Politravmanın Patofizyolojisi.....	346
Doç. Dr. Gökhan Arslan	
Bölüm 41 • Erişkinde Politravmalı Hastaya Yaklaşım.....	351
Doç. Dr. İsmail Alper Tarım	
Bölüm 42 • Ateşli Silah Yaralanmaları	358
Op. Dr. Selim Doğan	
Bölüm 43 • Afet Yaralanmaları: Kompartman Sendromu	369
Doç. Dr. Hicabi Sezgin • Op. Dr. Hikmet Çinka	
Bölüm 44 • Crush Sendromu	377
Dr. Öğr. Üyesi Selami Karadeniz	
Bölüm 45 • Ekstremitte Ateşli Silah Yaralanmalarına Yaklaşım	382
Doç. Dr. Deniz Gürler	
Bölüm 46 • Açık Kırıklara Yaklaşım	388
Dr. Altan Aksu • Doç. Dr. Hasan Göçer	
Bölüm 47 • Arteriyel ve Venöz Yaralanmaya Yaklaşım.....	395
Prof. Dr. Feriştat Kolbakır	
Bölüm 48 • Gebelik ve Travma	415
Doç. Dr. Ayşe Zehra Özdemir	

Bölüm 49 • Postoperatif Pulmoner Komplikasyonlar.....	418
Doç. Dr. Tibel Tuna	
Bölüm 50 • Cerrahi Hastada Pulmoner Emboli Yönetimi.....	424
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Taha Güllü	
Bölüm 51 • Derin Ven Trombozu.....	429
Prof. Dr. Mustafa Kemal Demirağ	
Bölüm 52 • Yanıklar ve Tedavi Yaklaşımları.....	434
Op. Dr. Alper Ceylan	
Bölüm 53 • Kafa Travmaları.....	443
Op. Dr. Recai Engin • Prof. Dr. Ersoy Kocabıçak	
Bölüm 54 • Baş ve Boyun Travmalarına Yaklaşım.....	452
Prof. Dr. Cengiz Çokluk	
Bölüm 55 • Kafa Tabanı Kırıkları.....	457
Dr. Muhammet Dirlik • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın	
Bölüm 56 • Kafa Tabanı Kırıkları ve Endoskopik BOS Fistülü Tamiri.....	460
Prof. Dr. Özgür Kemal	
Bölüm 57 • Larinks, Trakea ve Özefagus Travmalarına Multidisipliner Yaklaşım.....	464
Doç. Dr. Emel Tahir	
Bölüm 58 • Kulak Travmaları.....	468
Dr. Öğr. Üyesi Esra Kavaz	
Bölüm 59 • Göz Travmalarında Epidemiyoloji, Terminoloji ve Genel Yaklaşım.....	472
Doç. Dr. Özlem Eşki Yücel	
Bölüm 60 • Orbita ve Adnex Yaralanmaları.....	480
Doç. Dr. Özlem Eşki Yücel	
Bölüm 61 • Gözün Mekanik Yaralanmaları.....	487
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Koçak • Dr. Fadime Karaman Atasever	
Bölüm 62 • Nöro-Oftalmolojik Yaralanmalar.....	494
Op. Dr. Fatih Fatih Tomakin • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın	
Bölüm 63 • Gözün Kimyasal Yaralanmaları.....	499
Doç. Dr. Osman Ahmet Polat	
Bölüm 64 • Toraks Duvarı Travması.....	504
Doç. Dr. Hüseyin Ulaş Çınar • Prof. Dr. Burçin Çelik	
Bölüm 65 • Aort Diseksiyonu.....	517
Prof. Dr. Mustafa Kemal Demirağ	
Bölüm 66 • Aort Anevrizmaları.....	520
Prof. Dr. Mustafa Kemal Demirağ	

Bölüm 67 • Pulmoner Parankimal Travmalar.....	524
Op. Dr. Bahar Ağaoğlu Şanlı • Doç. Dr. Figen Türk • Doç. Dr. Serpil Sevinç	
Bölüm 68 • Pnömotoraks Hemotoraks Şilotoraks	534
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Gökhan Pirzirenli	
Bölüm 69 • Trakeal ve Bronşial Yaralanmalar	545
Doç. Dr. Cenk Balta	
Bölüm 70 • Özofagus Perforasyonuna Minimal İnvaziv ve Endoskopik Yaklaşım.....	550
Dr. Öğr. Üyesi Ali Bilal Ulaş • Prof. Dr. Yener Aydın • Prof. Dr. Atilla Eroğlu	
Bölüm 71 • Olgularla Erişkinde Çoklu Travma Örnekleri.....	559
Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak	
Bölüm 72 • Diafragma Yaralanmaları	568
Dr. Öğr. Üyesi Ali Bilal Ulaş • Prof. Dr. Yener Aydın • Prof. Dr. Atilla Eroğlu	
Bölüm 73 • Gastrointestinal Travmalar	575
Prof. Dr. İlknur Kepenekçi Bayram	
Bölüm 74 • Solid Organ Yaralanmalarına Yaklaşım	587
Op. Dr. Burak Çelik • Doç. Dr. Enver Özkurt	
Bölüm 75 • Renal Travmalar	595
Op. Dr. Mehmet Özen • Prof. Dr. Yakup Bostancı	
Bölüm 76 • Üreteral Travmalar.....	601
Op. Dr. Süleyman Öner • Prof. Dr. Yakup Bostancı	
Bölüm 77 • Üst Ekstremitte Kırıklarına Yaklaşım.....	608
Dr. Öğr. Üyesi Alparslan Yurtbay	
Bölüm 78 • Alt Ekstremitte Kırıklarına Yaklaşım	616
Op. Dr. Abdurrahman Murat Yıldırım	
Bölüm 79 • El Yaralanmaları: Ortopedik Bakış Açısı	630
Op. Dr. Oğuzhan Muslu • Prof. Dr. Ahmet Pişkin	
Bölüm 80 • Vasküler Yaralanmalar.....	640
Doç. Dr. Serkan Burç Deşer	
Bölüm 81 • Acil Ortopedik Cerrahi Gerektiren Durumlar	645
Op. Dr. Bedirhan Albayrak • Dr. Öğr. Üyesi İsmail Büyükceran	
Bölüm 82 • Pelvis ve Asetabulum Kırıkları	657
Dr. Ufuk Özkan • Dr. Öğr. Üyesi İsmail Büyükceran • Prof. Dr. Yılmaz Tomak	
Bölüm 83 • Ortopedik Hasar Kontrol Cerrahisi	677
Op. Dr. Göksel Gültekin Şahiner • Dr. Ahmet Ersoy	

Bölüm 84 • Mesane Travmaları	683
Op. Dr. Fatih Kocamanoğlu • Prof. Dr. Yarkın Kamil Yakupoğlu	
Bölüm 85 • Üretra Travmaları	692
Op. Dr. Fatih Kocamanoğlu • Prof. Dr. Yarkın Kamil Yakupoğlu	
Bölüm 86 • Jinekolojik Aciller	701
Dr. Öğr. Üyesi Mesut Önal • Op. Dr. İlknur Çınar Dura	
Bölüm 87 • Spinal Travmaya Genel Yaklaşım	706
Dr. Ercan Bayar • Op. Dr. Dursun Türköz • Doç. Dr. Hüseyin Sina Coşkun	
Bölüm 88 • Omurilik Yaralanmaları	726
Prof. Dr. Aykan Ulus	
Bölüm 89 • Vertebral Kolon Yaralanmaları	733
Prof. Dr. Aykan Ulus	
Bölüm 90 • Çocuklarda Çoklu Travmaya Yaklaşım	741
Doç. Dr. Berat Dilek Demirel	
Bölüm 91 • Pediatrik Kafa Travmaları	745
Op. Dr. Fatih Tomakin • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın	
Bölüm 92 • Çocuklarda Toraks Travmaları	750
Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Hancıoğlu	
Bölüm 93 • Çocuklarda Karın Travması	757
Op. Dr. Hasan Ögünç Apaydın	
Bölüm 94 • Çocuklarda Genitoüriner Travma	765
Doç. Dr. Beytullah Yağız	
Bölüm 95 • Çocuklarda Yabancı Cisim Yutma, Yabancı Cisim Aspirasyonu, Koroziv Madde İçimi.....	771
Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Hancıoğlu	
Bölüm 96 • Pedriatrik Kırıklara Yaklaşım	780
Prof. Dr. Davut Keskin • Dr. Tolgahan Cengiz	
KISIM III • ONKOLOJİ VE ACİLLERDE MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM	793
Bölüm 97 • Baş Boyun Kitlelerine Yaklaşım.....	794
Prof. Dr. Senem Çengel Kurnaz	
Bölüm 98 • Tiroid Bezi Hastalıkları.....	803
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Arif Yüksek • Prof. Dr. Mahmut Başoğlu	
Bölüm 99 • Paratiroid Bezi Hastalıkları.....	814
Op. Dr. Salih Raşit Mizan • Prof. Dr. Mahmut Başoğlu	

Bölüm 100	• Oral Kavite ve Orofarinks Kanserlerine Multidisipliner Yaklaşım	821
	Doç. Dr. Emel Tahir	
Bölüm 101	• Paranasal Sinüs Benign ve Malign Tümörleri.....	827
	Prof. Dr. Özgür Kemal	
Bölüm 102	• Larenks Kanserlerine Multidisipliner Yaklaşım	833
	Dr. Öğr. Üyesi Esra Kavaz	
Bölüm 103	• Boyun Diseksiyonları	839
	Dr. Melikşah Aytekin • Prof. Dr. Senem Çengel Kurnaz	
Bölüm 104	• Trakeal Tümörlere Yaklaşım (Servikal - Torakal).....	843
	Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Gürz	
Bölüm 105	• Hipofarenks Kanserlerine Multidisipliner Yaklaşım	850
	Dr. Öğr. Üyesi Esra Kavaz • Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak	
Bölüm 106	• Orbita Tümörleri.....	855
	Doç. Dr. Metin Ünlü	
Bölüm 107	• Doğumsal Boyun Anomalileri.....	860
	Doç. Dr. Berat Dilek Demirel	
Bölüm 108	• Cerrahi Aciller	863
	Dr. Öğr. Üyesi Celil Uğurlu	
Bölüm 109	• Karında Kitleye Yaklaşım	869
	Öğr. Gör. Dr. Seyit Ali Volkan Polatkan • Doç. Dr. Kazım Şenol	
Bölüm 110	• Peritoneal ve Omental Malign Neoplazmalar, HIPEC-Sitoredüktif Cerrahi	891
	Op. Dr. Ufuk Karabacak • Prof. Dr. Kürşat Karadayı	
Bölüm 111	• Karaciğer Tümörleri.....	898
	Op. Dr. Vahit Mutlu • Op. Dr. Muhammet Fatif Keyif • Doç. Dr. Murat Derebey	
Bölüm 112	• Perkütan Biliyer Girişimler	906
	Doç. Dr. Ayşegül İdil Soylu	
Bölüm 113	• Alveolar Ekinokokkosis	914
	Dr. Musa Turan • Prof. Dr. Kenan Erzurumlu	
Bölüm 114	• İnce Bağırsak Neoplazmaları	918
	Doç. Dr. Arda Işık	
Bölüm 115	• Mide Tümörleri	925
	Op. Dr. Vahit Mutlu • Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Alperen Avcı • Prof. Dr. Gökhan Selçuk Özbacı	
Bölüm 116	• Kolon Kanseri	932
	Doç. Dr. Ramazan Gündoğdu • Doç. Dr. Ufuk Uylaş	

Bölüm 117 • Kolorektal Polipler	940
Prof. Dr. Mithat Kerim Arslan	
Bölüm 118 • Rektum Kanseri	959
Dr. Öğr. Üyesi Kenan Demirbakan	
Bölüm 119 • Pankreas Tümörleri.....	971
Doç. Dr. Hamza Çınar	
Bölüm 120 • Safra Kesesi ve Safra Yolu Kanseri.....	979
Doç. Dr. Mikail Uyan	
Bölüm 121 • Dalağın Primer Benign ve Malign Neoplazileri	985
Dr. Öğr. Üyesi Ali Muhtaroglu • Doç. Dr. Tuğrul Kesicioğlu	
Bölüm 122 • Meme Kanseri ve Onkoplastik Cerrahi	989
Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat • Op. Dr. Osman Bandırmalı	
Bölüm 123 • Memebaşı Akıntısı	1000
Dr. Öğr. Üyesi Didem Can Trabulus • Prof. Dr. Neslihan Cabioğlu	
Bölüm 124 • Videoendoskopik Memebaşı Areola Koruyucu Mastektomi ve İmplant ile Meme Rekonstruksiyonu.....	1012
Doç. Dr. Mustafa Tükenmez	
Bölüm 125 • Mediastinal Kitlelere Multidisipliner Yaklaşım.....	1016
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Gökhan Pirzirenli	
Bölüm 126 • Komplike Toraks Duvarı Tümörlerinde Cerrahi Tedavi	1026
Prof. Dr. Burçin Çelik • Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Gökhan Pirzirenli	
Bölüm 127 • Extended Akciğer Rezeksiyonu.....	1037
Prof. Dr. Ayşen Taslak Şengül	
Bölüm 128 • Pancoast Tümörlerinde Multidisipliner Yaklaşım.....	1043
Doç. Dr. İlknur Aytekin Çelik • Prof. Dr. Nurettin Karaoğlanoğlu	
Bölüm 129 • Karina Tümörleri, Karinal Rezeksiyon ve Rekonstrüksiyon Teknikleri.....	1048
Prof. Dr. Bekir Sami Karapolat • Dr. Ömer Topaloğlu	
Bölüm 130 • Özofagus Tümörlerinde Neoadj KRT Endikasyonları 2 ve 3 Sahalı Lenf Nodu Diseksiyonları Karşılaştırması	1056
Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak	
Bölüm 131 • Siewert Klasifikasyonuna Göre Gastroözefageal Bileşke Tümörlerinde Yaklaşım.....	1065
Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak	
Bölüm 132 • Malign Plevral Mezotelyomada Cerrahi Tedavi HİPEK Uygulaması	1071
Doç. Dr. Ahmet Uluşan	
Bölüm 133 • Doğumsal Torakoabdominal Anomaliler	1077
Prof. Dr. Ünal Bıçakçı	

Bölüm 134 • Konjenital Göğüs Duvarı Deformiteleri	1084
Prof. Dr. Yasemin Bilgin Büyükkarabacak	
Bölüm 135 • Prostat Kanseri	1095
Doç. Dr. Musa Ekici • Prof. Dr. Ender Özden	
Bölüm 136 • Mesane Kanseri	1103
Doç. Dr. Cemil Aydın • Prof. Dr. Yarkın Kamil Yakupoğlu	
Bölüm 137 • Uterin Korpus Kanseri	1124
Op. Dr. Gözde Şahin • Prof. Dr. Davut Güven • Doç. Dr. İbrahim Yalçın	
Bölüm 138 • Over/Fallop Tüpü ve Primer Peritoneal Kanserler	1130
Op. Dr. Gözde Şahin • Doç. Dr. Kadir Bakay • Doç. Dr. İbrahim Yalçın	
Bölüm 139 • Serviks Kanseri	1135
Op. Dr. Gözde Şahin • Prof. Dr. İdris Koçak • Doç. Dr. İbrahim Yalçın	
Bölüm 140 • Anal Bölge Tümörleri	1139
Doç. Dr. Gül Dağlar	
Bölüm 141 • Fournler Gangreni	1146
Dr. Öğr. Üyesi Eray Kurnaz	
Bölüm 142 • Pelvik ve Anorektal Bölgenin Doğumsal Anomalileri	1150
Doç. Dr. Beytullah Yağız	
Bölüm 143 • Kemik Tümörleri	1159
Prof. Dr. Nevzat Dabak • Op. Dr. Furkan Erdoğan	
Bölüm 144 • Kemik Displazileri	1172
Dr. Öğr. Üyesi Tolga Keçeci • Dr. Umut Can Yılmaz	
Bölüm 145 • Adrenal Tümörler	1182
Doç. Dr. Mehmet Necmettin Mercimek • Prof. Dr. Ender Özden	
Bölüm 146 • Lokal İleri Evre Böbrek Tümörleri	1191
Op. Dr. Fırat Akdeniz • Prof. Dr. Yarkın Kamil Yakupoğlu	
Bölüm 147 • Retroperitoneal Venöz İnvazyonlara Yaklaşım	1196
Doç. Dr. Serkan Burç Deşer	
Bölüm 148 • Retroperitoneal Lenf Nodu Diseksiyonu	1200
Op. Dr. Murat Gülşen • Prof. Dr. Ender Özden	
Bölüm 149 • Retroperitoneal Tümörler, Yumuşak Doku Sarkomları	1209
Op. Dr. Osman Bandırmalı	
Bölüm 150 • Yumuşak Doku Tümörleri	1216
Prof. Dr. Ferhat Say • Dr. Şafak Aydın Şimşek	
Bölüm 151 • Psoas Apsesi	1224
Op. Dr. Yavuz Selim Karatekin	

Bölüm 152 • Retroperitoneal Fibrosis.....	1230
Op. Dr. Murat Gülşen • Prof. Dr. Şaban Sarıkaya	
Bölüm 153 • Deri ve Deri Altı Dokunun Benign ve Malign Lezyonları	1237
Op. Dr. Fatih Kılıç	
Bölüm 154 • Bası Yarası	1244
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Sami Bostan	
Bölüm 155 • Lenfödem	1249
Doç. Dr. Atıf Yolgösteren	
Bölüm 156 • Kronik Venöz Yetmezlik.....	1255
Prof. Dr. Ferişt Kolbakır	
Bölüm 157 • Böbrek ve Üriner Sistemin Doğumsal Anomalileri.....	1262
Doç. Dr. Beytullah Yağız	
Bölüm 158 • Kranial Tümörler	1268
Op. Dr. Recai Engin • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın	
Bölüm 159 • Spinal Tümörler	1282
Op. Dr. Recai Engin • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın	
Bölüm 160 • Kranial ve Spinal Enfeksiyonlar.....	1291
Dr. Mehmet Akif Erbaş • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın • Doç. Dr. Abdullah Hilmi Marangoz	
Bölüm 161 • Nöral Tüp Defektleri.....	1300
Dr. Öğr. Üyesi Bircan Yücekaya • Prof. Dr. Mustafa Aras	
Bölüm 162 • Hidrosefali	1305
Op. Dr. Fatih Tomakin • Doç. Dr. Şevki Serhat Baydın • Doç. Dr. Abdullah Hilmi Marangoz	
Konu Anlatımlı Videolar	1311
Dr. Fatih Atalay • Prof. Dr. Yasemin Büyükkarabacak • Prof. Dr. Ayfer Kamalı Polat	
Dizin	1313